

DÉLMAGYARORSZÁG

75. évfolyam, 263. szám
1985. november 10., vasárnap

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Emberi kapcsolatok

Szeged villanegyedében lépkedek, szemet gyöngörködtetően, szívet fájdtatóan szép házikók között. A tapintható jólét talán beérkezettnek is nevezhető, hiszen ezek az emberek elérték céljaikat, álmaik kőből-cserépből-üvegből itt állnak előttünk. Életük további szakaszában élvezzék, amit megszereztek, örüljenek és példázzák a boldog állampolgárt. Így melázok, amikor ordítást hallok, amit gyermekvisítás követ. S mint a hangokból kivehető, az egyik szép házban nevelés folyik. Úgy, mint ama háttérben a kültelki negyedben, ami ennek a mai gazdagnak sáros elődje volt. És akkor tán természetesen is hangzott a durva szó, hiszen olyan nyomorúságosak voltak az emberi életkörülmények, szinte mindenkié, és olyan nagyon különbözött ezektől az újságok, rádió, gyűlések hangja, hogy az emberek indulatosak lettek.

Barátom feje vörös a méregtől. Percek óta mondja elsőprő érveit; hozzászólásként elhangzottak volna, ha elmegy a társadalmi összefüggésekre. De nem ment, mert szerda délután háromra hívták, tehát munkaidőben, és mi tagadás, meccsközvetítések évadján. Igaza van, munkaidőbe szervezni lakossági beszélgetést legalábbis átgondolatlan vállalkozás. Még sincs igaza, mert ha tényleg olyan fontos neki, akkor akár meccs helyett is elmegy. A lényeg persze az, hogy a kapcsolat maradjon el, ami az ügyintéző hivatal embere és a lakosság eme emberpéldánya között létrejöhett volna. Megtudhatták volna egymásról, miképpen vélekednek a hivatali javaslatáról, sőt még valami párbeszédfele is kikerekedhetett volna a találkozásból. Folytatva az álmodozást, akár oda is eljuthatnának, hogy hivatal és polgár egyet akar, esetleg kinyilvánított formában.

Egy apuka meséli — hál' istennek, más megyéből —, hogy gyermekeinek iskolája kirándulást szervezett, ahová a szülőket is meghívták. A buszon megérkezve észlelte, hogy az egyik tanító néni pálinkával kínálja a kedves szülőket, amit azok készségesen elfogadtak. Visszafelé valamelyest girbe-gurbán jött a busz, a sok táncos láb és szilaj nóta csak a gyerekeket zavarta. Egyébként jó buli volt, összefőtt a csapat, aki kimaradt, magára vessen, az iskola az életre nevel. Persze, tényleg meggondolandó, nem lett volna helyesebb a szülőket otthon hagyni, és csak a gyerekeknek szervezni programot?

Tisztségviselőről hallom, nem tud mosolyogni. Farccal beszélget azokkal, akik megválasztották, bizalmat szavaztak neki. Különben rendes ember, de talán azt hiszi, mosolyogni illetlen dolog, esetleg tekintélyvesztés, hiszen olyanná tesz, mint a többi ember. Az is lehet, hogy egyszerűen fél, nem bízik magában. Akárhogy is van, újabban fölvetik — háta mögött egyelőre —, hogy rosszak az emberi kapcsolatai, túlságosan merev. Megérti vagy sem, rajta áll, de hogy a saját jövője szempontjából sem közömbös, ez mára nyilvánvaló. Olyan korszak felé menetelünk erős tempóban, ahol döntőek lehetne a korábban lebecsült emberi kapcsolatok. A megértés, ami összeköt, a személyes viszonyok láncolata, ami segít elviselni a hatalmas torzító gögősséget.

Végül is: milyenek ma nálunk az emberi kapcsolatok? Egyetlen szóval nem lehet válaszolni. Bizonyosan nem olyan erősek és bajba jutott társainkat megtartóak, mint szeretnénk, de talán szegénykezünk sem kell más népek előtt. Hiszen, mint egy most megjelent könyv is tanúsítja, annak idején százezer lengyel katonát mentettek meg apáink, miközben bőséggel áldozták életüket hazánkért. Lehet mondani, ezek az ő életük eseményei, melyekhez nekünk, utódoknak, vajmi kevés hozzátehető cselekedetünk van. De a történelem azt mutatja, hogy a nemzet élete mindig folytatás, ahol tanulni kell az elődöktől, és okulni példájukon. Persze, ma békés viszonyok között élünk, noha megfélemleni az itthoni és külhoni szenvedőkről, vétkes ostobaság, amit nem menthet a tájékozatlan butaság.

Néhány évvel ezelőtt heves vita dúlt nálunk arról, miért nincsenek kis hazánkban közösségek, amelyek segítséget nyújtanának a bajba jutottaknak, és fogódzót, viselkedési mintát adhatnának a felnőveköknek? Ahogy már lenni szokott, ez a vita is személyeskedésbe torkollott, különösebb tanulsághoz nem vezetett. Inkább csak azt bizonyította, amit más oldalról igazol az alkohol, sőt a kábítószer növekvő de legalábbis a kellő környezet hiányától. Gyötrődnek jelenléte, hogy túlságosan sokan szenvednek egyedül, de legalábbis a kellő környezet hiányától. Gyötrődnek magányuktól, mert az ember közösségi természetű, mások számára gyarapítja a világot. Ezt a tulajdonságot akár természeti törvénynek is tekinthetjük, tehát olyan, amely végigkíséri minden, jobbra törő ember életét. Ezért úgy kellene élnünk, hogy valamiként segítsünk kibontani ezt a közösségért sóvárgó szándékot magunkból és környezetünkben.

Romló gazdasági lehetőségek, nehezülő életviszonyok közepette egyre csökkennek a hátrányos helyzetűek kitorési esélyei — és válnak életfogytig tartó foglyaivá helyzetüknek. Tanácsot adni önnön fontosságunk fitogtatására vallana, hiszen gyerekes válasz a bölcselkedés mások küzdelmén. Reménykedni a szeretet országának eljövételében, ezeréves vigasz hívőknek. Nekünk, többieknek azonban egyetlen lehetőségünk marad; cselekedni a jobbítáért, élesíteni az egymásra figyelő emberi szeretetet.

Trásér László

Kegyes ősz az üvegházban

Sórt most sem vittem, pedig pont olyan meleg volt tegnap is az üvegházban, mint áprilisban, amikor ott jártamkor az egyik „gebines”, Havasi Béla, a habzó üdítőt hiányolta az algyői út melletti kertészetben. Tolakodtam újra, mert kegyes volt az ősz, a kíváncsiság buzdított, hogy mennyit kaptak (nyertek?) a részes művelők az idei szezonban. A szabadon termelt paradicsom itt-ott még kapható, vehető piacon és boltban. Az üvegházban termelt viszont utólréte a szabadföldet.

— Többre számoltunk, de így is megérte. Tudja, a növény nem akkor terem, amikor ára van. Így jártunk az uborkával, a paradicsom viszont tavasszal hozott a konyhára.

Ezt a felesége mondta. Az asszony a Felszabadulás Tsz dolgozója. Hallotta, hogy ki-vehető 500 négyzetméteres parcella, s a plusz pénz reményében belevágott a plusz munkába. Harmincezerre számoltak, huszat kerestek.

Mégis megérte — miként mondták —, ez olyan, mint a lotto: most a terv nem sikerült, de jövőre hátha lesz jól fizető „négyes” találatunk.

— A zöldségesnél tegnap öt forintért kínálták a salátát. En talán 2-3 forintot kapok érte holnap.

Ezt Jankó László ágazatvezetőtől tudom. Ő a fóliában locsolt. A sajátjában. Néhányan az „üveg város” mellett csináltak télen is termő földet. Ez is 500 négyzetméteres, s az itt termelt növény áráról, a bevételről érdeklődtem:

— Erre nem válaszolok! Senki sem tudja, hogy mennyi munka van ebben. Néhányan keveselnél, mások irigykednének...

Igaz, sok a munka, nap-számot kell fizetni a páldolgozója. Hallotta, hogy ki-lántázásnál, pedig a család is besegít. Ez is kiadás. A „gazda” mondta azt is, hogy a befektetett pénz és a szá-molatlan munkaóra többet kamatozik, mint az OTP.

Érdekesek ezek az emberek (is)! Jövedelmüket véka alatt tartják (vajon van-e ehhez közöm?), ám aki dolgozik, kapja meg a jussát.

Vecsérnyés Mátyásné szó-fukar. Ő az uborkát kacscsazta, amikor kérdeztem:

— Csupán annyit mondom, hogy az első fél év jó volt. Milyen lesz a második? Nem tudom. Képzelve el, mikor a családod is segítsé-gül kell hívni, hogy halad-junk a munkával. Szívesen segítenek, de...

— Mások is a sok munka miatt panaszkodtak. Önnek mi a gondolja?

— Másra nem válaszolok.

„Részese művelők, figyelem! November 11-én paradicsom- és uborkaszedés. A zöldmunkákat és a gyomlá-lást, valamint a műtrágyá-zást aki nem végezte el, an-nak a téesz 90 forint óraber-ért a részese művelő terhére elvégezteti!”

E felhívás az üvegház „is-kolatábláján” utasít minden-kit.

Acs S. Sándor

Támogatás termálvíz-hasznosításra

Az Állami Fejlesztési Bank szegedi fiókja újabb, geotermikus energiát hasznosító támogatási szerződés előkésztését végezte el. A Csongrádi Városi Tanács a békényi városrész termálvízes fűtéséhez kért és kapott 28,3 millió forint vissza nem fizetendő állami támogatást.

A fejlesztés befejezése után a fűtőmű, az SZTK-rendelőintézet és a szakiskola kazánjai üzemelnek majd geotermikus energiával.

Igy évente 6 millió 534 ezer forintot lehet megtakarítani. A beruházást még az idén decemberben elkezdik, s várhatóan jövő év novemberében befejezik. A tanács tervében szerepel még további száz lakás és a szakiskola kollégiumának megépítése, amelyeket ugyancsak a termálvízes rendszerre lehetne kapcsolni. A fűtésből kikerülő meleg vizet pedig a Vörös Csillag Mgtsz kertészeti telepének megépítése után tudnák hasznosítani. Ha ezek az utóbbi tervek is valóra válnak, a most megkezdett beruházás hatékonysága még tovább növekedhet.

Butikparadicsom

Nagy László montázs

